

JAARPLAN

2023 - 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Missie Energiek Schiedam	4
Plannen 2023/2024	5
Zon en Wind	5
Kennis delen	8
Services aan derden	10

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan van Energiek Schiedam voor 2023 – 2024. Hierin zetten we ons plannen uiteen die we de komende jaren ontplooiën om een bijdrage te leveren aan een duurzaam Schiedam.

Ons vorige jaarplan verscheen na de Coronaperiode en stond in het teken van (weer) meer de samenwerking met de stad vorm te geven. Dat is in het afgelopen jaar ook redelijk gelukt met goed bezochte bijeenkomsten. Ook werd aangekondigd dat we meer (regionaal) de samenwerking op gingen zoeken met andere coöperaties en coöperatieve initiatieven, wat heeft geresulteerd in de oprichting van de Energiecoöperatie Regio Rijnmond (ECRR). Onverwacht en nieuw was de grote aandacht die uitging naar energiearmoede als gevolg van de stijgende energieprijzen. Ook daar hebben we met o.a. onze energiecoaches een (bescheiden) bijdrage aan geleverd om met samenwerkingspartners de helpende hand te bieden.

De komende jaren moet de energietransitie in Nederland écht op stoom komen, wat betekent dat er veel meer zon- en windprojecten in de hele regio zullen worden gestart. Dat geldt vooral de wind- en grootschalige zonlocaties uit de Regionale Energiestrategie (RES). Voor ons als Energiek Schiedam is het daarbij belangrijk dat het lokaal eigenaarschap bij deze projecten goed wordt geregeld. Dat betekent dat minimaal 50 % van de aandelen van een project in handen moet komen van bewoners. Dit kan via de lokale energie coöperaties worden georganiseerd. Met Energie Samen Zuid-Holland en onze regionale energiecoöperatie de ECCR trekken we gezamenlijk op om de noodzakelijke afspraken en inzet daarvoor te realiseren.

Overheden vinden het daarbij nog steeds lastig om aan de afspraken over lokaal eigendom invulling te geven en/of met coöperaties daarin samen te werken. De provincie en de gemeenten in het Rijnmond gebied hebben gestimuleerd dat de ECRR is opgericht. Daarmee worden de lokale energie coöperaties versterkt. Wij vertrouwen erop dat daarmee ook de samenwerking met de lokale overheid in de toekomst goed zal verlopen

Daarnaast zien we grote kansen om, naast de opwek van energie, ook de lokale samenwerking te verstevigen door een rol te spelen bij energiecontracten, zoals het 'zelfleveringsmodel' en energieopslag. Daarmee zetten we weer een nieuwe stap om te bevorderen dat lokale energie ook zoveel mogelijk lokaal wordt gebruikt én zonder de tussenkomst van sec commerciële partijen. Zo zorgen we dat het rendement van duurzame energie ook zoveel mogelijk behouden blijft voor Schiedam.

Wij kijken er wederom naar uit om met onze leden op basis van de hierin uiteengezette plannen samen weer stappen te zetten naar dat duurzame Schiedam, door én voor Schiedammers.

Het bestuur van Energiek Schiedam

Missie Energiek Schiedam

Hierbij beschrijven we de missie en visie van Energiek Schiedam

Zon en Wind

Energiek Schiedam wil als coöperatie een bijdrage leveren aan een duurzaam Schiedam. Wij zijn een coöperatieve vereniging van en voor Schiedammers. En we vinden het belangrijk dat iedere Schiedammer die dat wil hieraan kan bijdragen. Daarom staat onze coöperatie open voor alle Schiedammers en Schiedamse bedrijven die een bijdrage willen leveren aan de doelstelling van een klimaatneutraal Schiedam.

Energiek Schiedam is een vereniging met winstoogmerk. De winst die we maken steken we in de energietransitie in Schiedam. Leden beslissen over de besteding van de winst.

Wij richten ons op zon en wind. We ontwikkelen collectieve productieprojecten, zoals Zon op Wenneker en Zon op de Erker. Leden hebben de kans om deel te nemen in projecten door deze te financieren (via leningen of door eigen vermogen in te brengen). Leden ontvangen een vergoeding over hun investering. Deze vergoeding kan de vorm krijgen van geld of de vorm van energie. De leden van Energiek Schiedam beslissen samen wat er met de overblijvende winst gedaan wordt. Bij voorkeur wordt dit besteed aan andere projecten die de energietransitie in Schiedam vooruit helpen.

De coöperatie wil bij de realisatie en exploitatie waar mogelijk en zinvol samenwerken met andere partijen in de stad. Ook willen van initiatieven van anderen in Schiedam (bijv. buurtcollectieven) ondersteunen.

Kennis delen

Wij richten ons op collectieve projecten. Maar onze kennis en ervaring willen we ook delen met individuele Schiedammers. Veel huiseigenaren en huurders worstelen met de vraag welke maatregelen ze kunnen nemen in hun huis of buurt om energie te besparen. Energiek Schiedam wil zijn kennis en ervaring graag delen om Schiedammers die zelf aan de slag willen te helpen. Hiervoor hebben wij energicoaches opgeleid. Iedere Schiedammer die dat wil kan gratis een beroep doen op deze coaches. Hiervoor kunnen ze op onze website een aanvraag indienen. Naast het ondersteunen d.m.v. coaches organiseren we ook energie cafés.

Service aan derden

Energiek Schiedam heeft de mogelijkheid om de administratie te doen voor collectieve energie initiatieven in Schiedam, bv een postcoderoosproject of zon op een basisschool. Dit kunnen ook initiatieven zijn die los staan van Energiek Schiedam. Waar mogelijk ondersteunt ES dit soort initiatieven door de administratie te voeren, hiervoor vraagt ES een kostenvergoeding van initiatieven.

Plannen 2023/2024

In dit hoofdstuk geven we de activiteiten weer die we voornemens zijn voor het komende jaar. Deze hebben we ingedeeld volgens de verschillende onderdelen van onze missie.

Zon en Wind

Het komend jaar spannen we ons in om nieuwe projecten in Schiedam te realiseren en te participeren in regionale projecten. Daarbij pakken we kleinschalige projecten zelf op en grootschalige in principe via de Energie Coöperatie Regio Rijnmond (ECCR).

Kleinschalige initiatieven kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Daarbij is op voorhand niet altijd te zeggen welke rol we als ES daarin spelen; van advies, dienstverlener tot eigenaar. Dat maakt ook niet per se uit. Als er maar mee projecten worden gerealiseerd in lokaal eigendom en het bijdraagt aan de verdere bewustwording omtrent de noodzaak van de energietransitie.

We spreken over grootschalige projecten wanneer de investering meer dan € 250.000 is. Grootschalige projecten blijken in de praktijk weerbarstig. Dat komt door wijzigingen in financiële regelingen vanuit het Rijk, wat de ‘businesscase’ gedurende de lange looptijden die deze projecten kenmerken ten nadele beïnvloed. Daarnaast is lokale wetgeving en medewerking niet altijd even helder. Tot slot spelen in deze ontwikkelingen meerdere belangen die Schiedam overstijgen. Zo zijn bijvoorbeeld gronden in Schiedam die zich lenen voor grootschalige ontwikkeling vaak in handen van het Rijk. Kennisdeling, projectondersteuning en ook het delen (en daarmee verminderen) van financiële risico's bij de ontwikkeling van projecten, zijn belangrijke voordelen om dit als coöperaties gezamenlijk op te pakken.

Hieronder een beschrijving van projecten en onze inzet.

Wind op Vijfsluizen

Na twee jaar van (gedwongen) afwachten, lijkt het erop dat wij nu wel de mogelijkheid hebben kunnen creëren, samen met o.a. de ECCR een turbine te realiseren op Vijfsluizen. De molen op Vijfsluizen wordt onderdeel van een groter regionaal project met molens op 3 locaties (Locatie Oeverbos tussen Vlaardingen en Maassluis en 2 locaties aan weerszijde van de Beneluxtunnel - waaronder de locatie Vijfsluizen). De 3 deelprojecten zullen afzonderlijk worden gerealiseerd.

De “business case” voor het (deel) project Vijfsluizen is met de actuele gegevens opnieuw doorgerekend en geeft ons voldoende vertrouwen om door te gaan. We gaan hier de volgende maanden druk mee aan de slag, zoals het opzetten van project team met een projectleider. De volgende drie stappen zijn: 1) een Plan van aanpak opstellen, met daarop de beslismomenten en de (financiële) consequenties daarvan, 2) de proposities voor de leden van Energiek Schiedam en de eventueel deelnemende bedrijven bepalen en 3) de werkzaamheden voorbereiden en uitvoeren, om de vergunningsaanvraag voor eind dit jaar te halen. Een heel strak schema, waarin wij iedereen over

de voortgang van op de hoogte zullen houden. Wij voorzien nog een extra ALV vanwege de financiële consequenties in de drie voorbereidende fases.

Zon op Schooldaken

Vorig jaar hebben we voor twee scholen een SDE-subsidie aangevraagd. Onze filosofie is dat we de scholen ontzorgen door de realisatie, de exploitatie en het beheer voor hen te verzorgen, dat de opbrengst deels ten goede komt aan de scholen zelf, en dat de betrokkenheid van ouders bij de school én bij de energietransitie wordt vergroot. Helaas, wat leek op een goede gelegenheid om te starten met twee schooldaken in onze stad, in samenwerking met Primo, SIKO en het Islamitisch College, is nu gestopt vanwege technische ongeschiktheid van de twee beoogde twee daken.

De scholen in onze stad zijn nu hard bezig met plannen om de verschillende schoolgebouwen, stap voor stap, aan te pakken en te verduurzamen. Een behoorlijk grote operatie die jaren gaat duren en het nodige aan voorbereiding vraagt. Het gaat dus in 2023 niet lukken om met hen een coöperatief schooldak te realiseren. Wij gaan met de schoolbesturen in gesprek om voor andere schooldaken de kansen en mogelijkheden te onderzoeken.

Zon op Tunneldak A4

Rijkswaterstaat voert de komende jaren verkenningen uit naar de mogelijkheden om energie op te wekken op rijkswaterstaatsgronden. Het Tunneldak op de A4 wordt als potentiële locatie hierin meegenomen. Energiek Schiedam is via Energie Samen Zuid-Holland en de ECRR aangesloten op dit proces.

Zon op bedrijfsdaken

Er zijn nog veel bedrijfsdaken zonder zonnepanelen, wat zonde is. We gaan de komende tijd een aanpak uitwerken om meer bedrijven te benaderen om zonnepanelen op hun daken te leggen. Daarbij is de intentie dat we als coöperatie, bijvoorbeeld door het huren van de daken, daarin participeren.

Verkenning energieopslag

Energiek Schiedam verkend de mogelijkheden om een energieopslag te realiseren in de Schiedamse haven. Het gaat om een systeem van 1 MWh. Energiek Schiedam werkt hiervoor samen met lokale bedrijven met ervaring op de elektriciteitsmarkt. De verwachte investeringskosten bedragen Euro 600.000. Ook bij dit project zullen we samenwerken met ECRR. Zodra er meer duidelijkheid is zal het bestuur een voorstel voor investering aan de ledenvergadering voorleggen.

Projecten in de regio

Waar in Schiedam de investeringskansen voor dit jaar nog onzeker zijn, ligt dat regionaal anders! Enkele coöperaties in de regio staan op het punt om geld op te halen bij hun leden voor investeringen in windmolens en zonneparken. Daarbij wordt voorzien dat het lokaal eigenaarschap deels regionaal zal (moeten) worden ingevuld. Dat is dan mogelijk via de vorig jaar opgerichte

Energiecoöperatie Regio Rijnmond (ECRR) waar Energiek Schiedam lid van is. Leden van onze energiecoöperatie kunnen dan via de ECRR in deze projecten financieel participeren door het kopen van obligaties.

In de ALV van de ECRR van juni zal een overzicht van deze projecten worden besproken, alsmede de mogelijkheid van de afzonderlijke coöperaties om in deze projecten te participeren. We verwachten dat hier ook projecten op staan waar Schiedammers ook in kunnen gaan participeren.

Kennis delen

Kennis delen is een belangrijke pijler onder de coöperatieve gedachte waarin bewoners en bedrijven elkaar helpen bij de energietransitie. In dit hoofdstuk staat omschreven hoe Energiek Schiedam daar invulling aan geeft.

Energiecoaches

Ook in de komende jaren willen we de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad blijven ondersteunen door waar dit gevraagd wordt energiecoaches gratis beschikbaar te stellen. Het gaat dan met name om advisering over mogelijke energiebesparende maatregelen .

Naast het inzetten van de energiecoach t.b.v. particuliere woningeigenaren zetten we ook deze coaches in voor voorlichting en informatie aan huurders. Initiatieven van Woonplus en het Servicepunt Woning Verbetering zullen we in dit kader ondersteunen. Dit geldt ook voor initiatieven vanuit o.a. Vluchtelingenwerk Schiedam (VW).

Door de gemeente Schiedam is inmiddels een plan van aanpak opgesteld voor de aanpak van de energiearmoede. De bedoeling is om kwetsbare huishoudens die het hardst getroffen worden door de hoge energierekening op korte termijn te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Het is ook goed dat er nu een aanpak van de gemeente voor het bestrijden van energiearmoede ligt. De inzet van onze energiecoaches zullen we daarop afstemmen zodat iedere partij het beste ondersteuning kan bieden afhankelijk van de verschillende behoeften en expertise.

Zon op VvE's

Na een succesvol Energiecafé, eind 2022, over het plaatsen van zonnepanelen op het dak van een VvE, werken we aan het vervolg. Leden van Energiek Schiedam zijn samen met andere energiecoöperaties, onder de vlag van Energie Samen Zuid-Holland, de verschillende mogelijkheden voor een VvE om zon op dak te realiseren gaan inventariseren. Het potentieel voor meer zon op dak bij VvE's is groot en door samenwerking kunnen VvE's, sneller en beter, de juiste stappen en beslissingen nemen. Dat heeft geleid tot een duidelijk stappenplan, heldere keuze- en beslismomenten om het proces te versnellen.

Energie Samen kan, via de lokale energiecoöperaties, de geïnteresseerde VvE's direct helpen met een aantal proposities. Techniek en Financiering zijn daar onderdeel van maar vooral de samenwerking met professionele VvE organisaties in de provincie, zoals VVE010 staat centraal. Daarmee zorgen we voor continuïteit en verder ontwikkeling van Zon op VVE's in de regio. Uiteraard spelen ook onze lokale partners zoals het VVE platform Schiedam en Servicepunt Woningverbetering, hier een rol in.

Na de zomer zal Energiek Schiedam, samen met Energie Samen Zuid-Holland hiervoor alle relevante VVE's en professionele VVE beheerders gaan benaderen. Mochten er al VVE's bij onze leden bekend zijn die dit jaar willen beginnen met Zon op hun VVE, breng ze in contact met ons !

Energiecafés

Met energiecafé's spelen we in op de behoefte aan kennis en informatie die bij verschillende doelgroepen leeft omtrent energie. Daarbij benutten we onze eigen kennis en coöperatieve netwerken. Hiermee stimuleren en activeren we niet alleen de energietransitie, maar creëren ook kansen voor verdere samenwerking en energieopwekprojecten. Daarom hebben we het afgelopen jaar weer diverse energiecafé's georganiseerd over een diversiteit aan onderwerpen en doelgroepen. Allen waren voor de deelnemers zeer interessant, maar kenden een wisselende opkomst. Uit de eerder dit jaar uitgezette enquête bleek bij de respondenten een brede behoefte aan meer informatie- en kennisdeling. Echter voor de inhoud en invulling is het belangrijk dat de leden ook een actieve inbreng leveren. We willen de energie cafés gericht inzetten voor vragen/onderwerpen die bij onze leden spelen. Dus als het ware vraag gestuurd. Dat vraagt dan wel dat de leden ons ook concreet deze vragen/onderwerpen voorleggen. Afhankelijk van de gebleken vraag zullen we jaarlijks maximaal 4 energie cafés organiseren.

Opleidingsmogelijkheden

Op diverse manieren zetten onze leden zich in voor de energietransitie. Daarvoor zijn ook diverse cursussen beschikbaar die hun helpen hun bijdrage verder te professionaliseren. Landelijke coöperatieve koepels zoals Energie Samen met Energie Samen Academie en ook Samen OM hebben een uitgebreid cursusaanbod. Een aantal leden hebben daar al gebruik van gemaakt door zich te laten opleiden tot een energiecoach of projectleider z.n. We stellen ook dit jaar weer budget beschikbaar voor leden die wensen een cursussen te volgen. Op de websites van eerdergenoemde kunnen leden kijken naar het opleidingsaanbod of contact op nemen met het bestuur.

Services aan derden

Naast kennisdeling krijgen we als coöperatie ook steeds meer middelen in handen om lokaal inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en verenigingen te ondersteunen bij het verduurzamen van hun energievoorziening. Daarbij gaan we de komende tijd nog een stap verder door te onderzoeken hoe we kunnen toewerken naar het realiseren van een lokale energiegemeenschap: zelf energie produceren en rechtstreeks leveren. Daarvoor gaan we het aanbod c.q. voordelen van coöperatieve oplossingen richting partijen verder professionaliseren. Hieronder een weergave van de verschillende onderdelen.

Administratieve ondersteuning energieprojecten

Met de investering in ons administratie systeem Econobis hebben we de mogelijkheid om dit als dienst aan te bieden aan andere projecten die niet meteen onder de paraplu van ES plaatsvinden. Daarmee zorgen we dat anderen niet opnieuw het wiel hoeven uit te vinden en het de realisatie van projecten in Schiedam wordt vergemakkelijkt.

Voordelen energiecontract om | nieuwe energie en Greenchoice

Door ons lidmaatschap van om | nieuwe energie en afspraken met Greenchoice profiteren we ervan als in Schiedam contracten worden afgesloten. Dit helpt ons niet alleen om financieel meer te doen, maar biedt het ook voordelen om met hen maatwerkoplossingen te bedenken voor diverse doelgroepen in onze stad. Met name het verder organiseren van lokaal vraag- en aanbod biedt een diversiteit aan voordelen. Zo is een voordeel van om | nieuwe energie is dat verschillende locaties op een factuur te brengen zijn en dat uitwisseling van elektriciteit tussen locaties mogelijk is. Het stroom van het zonnedak van de ene locatie kan dan gebruikt worden op een locatie zonder zonnepanelen.

Zelflevering+ model

Het zelfleveringsmodel dat is ontwikkeld door om | nieuwe energie bestaat uit 2 delen: op de eerste plaats kan er langjarige prijsafspraken gemaakt worden met eigenaren van zonneparken en/of windturbines om tegen een vast tarief stroom af te nemen. Als het niet waait of de zon niet schijnt neem je stroom af tegen het tarief op de elektriciteitsbeurs plus een kleine opslag voor om | nieuwe energie, om hun kosten te dekken. Een tweede stap is wanneer er direct een contract wordt gesloten met een lokale producent voor de afname van elektriciteit op de momenten dat het nodig is. Door slim deze combinaties te faciliteren wordt de afhankelijkheid van de prijsschommelingen op de energiemarkt voorkomen. Het komende jaar gaan we de mogelijkheden onderzoeken of we als onderdeel van om | nieuwe energie deze contractvorming lokaal kunnen stimuleren.

In eerste instantie richt om | nieuwe energie zich op grootverbruikers. De verwachting is dat ze dit model later dit jaar ook aan gaan bieden voor huishoudens.

Opslag

Met het stimuleren van lokale opslag van energie kunnen we een bijdrage leveren aan het zelfleverings+ model omdat het makkelijker wordt om direct energie uit te wisselen in veranderende tijd- en weersomstandigheden zonder tussenkomst van de algemene energiemarkt. Het komende jaar vergroten we onze kennis en ervaring met dit onderwerp.

Beheer

We willen de komende tijd meer aandacht besteden aan het (verder) professionaliseren van het beheer. Dit verder standaardiseren gaat ons helpen meer van deze projecten te faciliteren. Ook hierbij wordt gekeken naar samenwerking met andere coöperaties en de ECCR zodat we niet opnieuw het wiel hoeven uit te vinden én kunnen profiteren van gezamenlijke inkoop van producten en diensten. De ervaring die we hiermee opdoen en de systemen die we hiervoor ontwikkelen kunnen we eventueel ook gebruiken om als service naar derden aan te bieden.

Op dit moment hebben we twee afgeronde projecten in beheer; de zonnepanelen op het Wennekerpand en De Erker. Het beheer kent twee onderscheiden aspecten; het technische en financiële beheer. Het technisch beheer omvat het zorgen dat de zonnepanelen en bijbehorende installaties goed functioneren en eventuele reparaties snel en adequaat worden uitgevoerd. Hiervoor wordt een nieuw systeem opgezet wat het beheer moet vergemakkelijken. Het financiële beheer omvat het zorg dragen dat voldaan wordt aan de financiële verplichtingen, waaronder het afgesproken rendement, en dat tijdig wordt bijgestuurd bij tegenvallende resultaten. Dit is nu aan de orde bij Zon op Wenneker.